

ЕКАТЕРИНА ДИКОВА

Институт за балканистика с център по тракология – БАН

✉ ekaterindik@gmail.com

ЛУДО VS. LUDO:

КЪМ ЕТИМОЛОГИЯТА НА КОРЕНА ЛУД-

Статията представя нов поглед към етимологията на славянския корен луд-. Изследвана е възможността произходът му да е свързан с латинския корен lud-. Обръща се внимание и на факта, че за него няма писмени свидетелства преди XIV век, което навежда на мисълта, че е по-скоро заемка, отколкото изконно славянски. Макар и редки, славянските деривати от луд- са по-често без гръцки съответствия в средновековните ни писмени паметници (т.е. откриват се в маргинални бележки), което може да се сметне за белег на това, че, от една страна, отделните им употреби като славянски съответствия на гръц. ἀλόβοια и μωρός са по-скоро случайни и обвързани с контекста, а от друга, са били живи в езика. Не на последно място, наличието на малки различия в семантиката в отделните славянски езици би могло да означава различни пътища на възприемане: единият от тях е бил към западнославянските езици и словенски, друг – към балканските славянски, а трети – към източната група (най-вероятно индиректно, само по книжовен път, тъй като в тези езици значението е най-тясно и най-малко свързано с латинския корен). Коренът луд- става най-продуктивен в балканските славянски езици, където придобива и положителни конотации.

Ключови думи: етимология, езикови контакти, семантика, лексикография, средновековни преводни текстове

Ekaterina Dikova

Institute of Balkan Studies with Center for Tracology – BAS

✉ ekaterindik@gmail.com

ЛУДО VS. LUDO: TOWARDS THE ETYMOLOGY OF THE ROOT ЛУД-

The article proposes a new perspective towards the etymology of the Slavic root lud-. A possibility is examined that its origin is related to the Latin root lud-. In addition, attention is drawn to the fact that there is no written evidence for its use before the 14th century which makes it probable that it is rather a loanword than an originally Slavic one. Even though rare, Slavic words deriving from lud- are more often without Greek correspondence in the monuments (i.e. found in marginal notes) which may well be considered, on

---

Статията е написана в рамките на съвместен проект на Института за балканистика с център по тракология (Българска академия на науките) и Института за югоизточноевропейски изследвания (Румънска академия) – „Етнически и културни взаимоотношения в Югоизточна Европа, отразени в езиците и литературите от региона“.

the one hand, as a sign that their single use as Slavic correspondences of ἀπόνοια and μωρός are rather occasional and related to context and, on the other, as a sign that they were alive in the language. Last but not least, the slight differences in its semantics in the different groups of Slavic languages could mean different paths of its adoption: one of them led to the Western Slavic group and Slovenian, another one – to the Balkan Slavic languages and a third one – to the Eastern group (most probably indirect, only by means of texts, as its meaning is the narrowest one and the less related to the corresponding Latin root). The root lud- became most productive in the Balkan Slavonic languages where it has accumulated also positive connotations.

Keywords: etymology, language contacts, semantics, lexicography, translation

---